Kostel sv. Václava ve Žďáru

https://varimesmarcelou.cz/o-zdaru/kostel-sv-vaclava-ve-zdaru.html

„Genius loci“ je to, proč se na nějaké místo vracíme. Slova, která vystihují charakter tohoto místa, vyřkl pan Václav Cílek, známý geolog, klimatolog, spisovatel a popularizátor vědy., a já mohu s tímto výrokem jen souhlasit.

Jednolodní kostel sv. Václava byl postaven na severním okraji obce na návrší, se západní věží. Kostel je původem z 1. poloviny 14. století. Má trojboký presbytář s křížovou žebrovou klenbou s maskovanými konzolami a okenními trojlistovými kružbami.

Na jižní straně je zazděný hrotitý portál se sedlovým tympanonem. Kostel byl barokizován ve 2. polovině 18. století, další stavební úprava pak proběhla v roce 1815.

Žďár
Zdroj: Marcela Hackerová

V presbytáři jsou fresky se svatováclavskou legendou z poloviny 14. století - nejstarší s touto tematikou v Čechách. Malby byly náhodně objeveny teprve v roce 1932 pod renesanční omítkou a následně restaurovány.

Sv. Václav je na malbách představen jako světec a rytíř. Děj legendy se odvíjí shora od severní stěny v prvním klenebním poli u vítězného oblouku.

Zachyceny jsou Václavovi ctnosti, jeho dobročinné a zbožné skutky, které činil společně s jeho druhem Podivenem. Zobrazeny jsou i Václavovy práce na poli a vinici.

V závěru malby obsahují detailní a rozfázované výjevy z Václavova zavraždění ve Staré Boleslavi.

Žďár
Zdroj: Jan Hacker

Svatováclavská tematika je obsažena i na ostění okna na jižní straně presbytáře – vlevo je sv. Václav jako rytíř s kopím a mečem, vpravo sv. Václav vykupuje pohanské děti z otroctví.

Ze starých zvonů kostela byl největší ulit v Plzni Matějem Lautnerem roku 1607, druhý pochází z roku 1654.

Kostel byl naposledy opraven kolem roku 1995.

Kostel sv. Václava je obklopen hřbitovem.

Žďár
Zdroj:Jan Hacker

Použité prameny a literatura:

OTTŮV SLOVNÍK NAUČNÝ, SVAZEK 27, STR. 762, ODDÍL 10:

JAN KUNPERA; ZÁPADNÍ ČECHY OD A DO Z - LEXIKON, HISTORIE, PAMÁTKY, PŘÍRODA

TOMÁŠ KAREL, KAREL FOUD: JIŽNÍ PLZEŇSKO II – HISTORICKO-TURISTICKÝ PRŮVODCE Č. 13

PETR ROŹMBERSKÝ, VERONIKA MACHOVÁ: TVRZ ŽĎÁR VE SMEDEROVĚ – HISTORICKÝ SBORNÍK MUZEA JIŽNÍHO PLZEŇSKA V BLOVICÍCH – I/2003